3 (Sem–2/CBCS) POL HG/RC 1, 2, 3

2023

POLITICAL SCIENCE

Paper : POL–HG/RC–2016/2026/2036

(Honours Generic/Regular Course)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

OPTION—A

Paper : POL–HG/RC–2016

(Indian Government and Politics)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention one supporter of liberal approach to the study of Indian Politics.

ভাৰতীয় ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ উদাৰতাবাদী দৃষ্টিভংগীৰ এজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

(b) Why India is called Republic?

ভাৰতবৰ্ষক গণৰাজ্য বুলি কিয় অভিহিত কৰা হয়?

(c) Which right has been abolished from the Fundamental Rights?

কোনটো অধিকাৰক মৌলিক অধিকাৰৰ পৰা উঠাই দিয়া হৈছে?

(d) Directive Principles of State Policy is an integral part of the Indian Constitution. (Write Yes / No)

ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতি ভাৰতীয় সংবিধানৰ এটা অবিচ্ছেদ্য অংগ।

(হয় / নহয় লিখা)

(e) Who is the Head of the State of India?

ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰৰ মুৰব্বী কোন?

(f) Name one pillar of patriarchy.

পিতৃতন্ত্ৰৰ এটা স্তম্ভ লিখা।

(g) Write any one difference between caste and class.

জাতি আৰু শ্ৰেণীৰ মাজৰ যি কোনো এটা পাৰ্থক্য লিখা।

(h) Mention one hindrance to secularism.

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাবাদৰ এটা অন্তৰায় উল্লেখ কৰা।

(i) Mention any one regional political party of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ যি কোনো এটা আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ নাম লিখা।

(j) Who appoints the Chief Justice of the Supreme Court of India?

ভাৰতবৰ্ষৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ মুখ্য ন্যায়াধীশক কোনে নিযুক্তি দিয়ে?

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by communalism?

সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ বুলিলে কি বুজা?

(b) Why secularism is a necessity in India? Give two reasons.

ভাৰতবৰ্ষত ধৰ্মনিৰপেক্ষতা কিয় প্ৰয়োজন? দুটা যুক্তি দিয়া।

(c) Write two features of Indian Party System.

ভাৰতীয় দলীয় ব্যৱস্থাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(d) What is 'Bombay Plan'?

'বোম্বে প্লেন' কি?

(e) Write any two qualifications of the Judges of the Supreme Court.

উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়াধীশসকলৰ যি কোনো দুটা যোগ্যতা লিখা।

3. Write short notes on (any *four*) : 5×4=20

চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Class struggle

শ্ৰেণী সংগ্ৰাম

(b) Judicial activism

ন্যায়িক সক্ৰিয়তা

(c) Workers movement

শ্ৰমিক আন্দোলন

(d) Era of one-party dominance

একদলীয় আধিপত্যৰ যুগ

(e) Powers and functions of the Lok Sabha

লোকসভাৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী

(f) Strategies of development in India in the post-independence era

স্বাধীনোত্তৰ যুগৰ ভাৰতবৰ্ষত উন্নয়নৰ কৌশলসমূহ

4. Answer the following questions (any *four*) : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Explain the Gandhian Approach to the study of Indian Politics.

ভাৰতীয় ৰাজনীতি অধ্যয়নৰ গান্ধীবাদী দৃষ্টিভংগীটো আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the liberal approach to the study of the nature of the Indian State.

ভাৰত ৰাষ্ট্ৰৰ প্ৰকৃতি অধ্যয়নৰ উদাৰবাদী দৃষ্টিভংগীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) "The Indian Constitution is partly rigid and partly flexible." Explain.

"ভাৰতীয় সংবিধান আংশিকভাৱে নমনীয় আৰু আংশিকভাৱে অনমনীয়।" ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss the constitutional position of the Prime Minister of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ সাংবিধানিক পদমৰ্যাদাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(e) What is political party? Discuss the changing trend of Indian Party System from one-party dominance to Coalition Government.

ৰাজনৈতিক দল কি? একদলীয় আধিপত্যৰ পৰা সন্মিলিত চৰকাৰলৈ ভাৰতৰ দলীয় ব্যৱস্থাৰ পৰিৱৰ্তিত প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা।

(f) Write about the transition of Indian economy from planned economy to neoliberal economy.

পৰিকল্পিত অৰ্থনীতিৰ পৰা নব্য উদাৰ অৰ্থনীতিলৈ হোৱা ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ পৰিৱৰ্তনৰ বিষয়ে লিখা।

(g) Write a note on Peasants Movement in India.

ভাৰতবৰ্ষৰ কৃষক আন্দোলনৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

(h) Explain different types of Right to Freedom as mentioned in the Indian Constitution. Whether Right to Freedom can be suspended during Emergency? Justify. 7+3=10

ভাৰতীয় সংবিধানত উল্লেখ থকা বিভিন্ন ধৰণৰ স্বাধীনতাৰ অধিকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। জৰুৰীকালীন অৱস্থাত স্বাধীনতাৰ অধিকাৰ বাতিল কৰিব পাৰিনে? যুক্তি আগবঢ়োৱা।

OPTION—B

Paper : POL–HG/RC–2026

(Feminism : Theory and Practice)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is the author of the book, *Theorising Patriarchy?*

Theorising Patriarchy গ্ৰন্থৰ ৰচক কোন?

(i) Gerda Lerner

গাৰ্দা লাৰ্নাৰ

(ii) Sylvia Walby

চিলভিয়া ৱালবি

(iii) Mary Wollstonecraft

মেৰী ৱলষ্টʼনক্ৰেফট

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(b) Write a basic feature of the first wave of Feminism.

নাৰীবাদৰ প্ৰথমটো ঢৌৰ এটা মূল বৈশিষ্ট্য লিখা।

(c) State one difference between sex and gender.

জৈৱিক লিংগ আৰু সামাজিক লিংগৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য লিখা।

(d) Who is the author of the book, *The Origin of the Family, Private Property and the State?*

The Origin of the Family, Private Property and the State শীৰ্ষক গ্ৰন্থৰ ৰচক কোন?

(e) In which year did women get the right to vote in New Zeland?

নিউজিলেণ্ডত মহিলাই কিমান চনত ভোটাধিকাৰ পাইছিল?

(i) 1893/১৮৯৩

(ii) 1891/১৮৯১

(iii) 1892/১৮৯২

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) Name one tribal community of North-East India having matrilineal social system.

মাতৃপ্ৰধান সমাজ ব্যৱস্থা থকা উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ এটা জনজাতীয় সম্প্ৰদায়ৰ নাম লিখা।

(g) How many women representatives are there in the current Lok Sabha?

বৰ্তমান লোকসভাত কিমানগৰাকী মহিলা প্ৰতিনিধি আছে?

(h) Write one example of unpaid labour performed by women.

মহিলাই সম্পাদন কৰা এটা মজুৰীবিহীন শ্ৰমৰ উদাহৰণ লিখা।

(i) State one difference between visible and invisible work.

দৃশ্যমান আৰু অদৃশ্যমান কৰ্মৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য লিখা।

(j) Which theory of Feminism believes that women's subordination will end with the elimination of private property?

নাৰীবাদৰ কোনটো তত্ত্বই ব্যক্তিগত সম্পত্তিৰ বিলুপ্তিকৰণে নাৰীৰ অৱদমন সমাপ্ত কৰিব বুলি বিশ্বাস কৰে?

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Matrilineal societies are in actual practice patriarchal in nature. State two arguments in favour of it.

মাতৃপ্ৰধান সমাজবিলাক প্ৰকৃতাৰ্থত পুৰুষতান্ত্ৰিক প্ৰকৃতিৰ হয়। ইয়াৰ সপক্ষে দুটা যুক্তি দৰ্শোৱা।

(b) Name two countries having Female Head of State in the present world.

বৰ্তমান পৃথিৱীৰ দুখন দেশৰ নাম লিখা য'ত মহিলা ৰাষ্ট্ৰ-প্ৰধান আছে।

(c) Name two social reformers of 19th century India.

উনৈশ শতিকাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ দুগৰাকী সমাজ সংস্কাৰকৰ নাম লিখা।

(d) Name two women freedom fighters of India.

ভাৰতবৰ্ষৰ দুগৰাকী মহিলা মুক্তিযুঁজাৰুৰ নাম লিখা।

(e) Sexual division of labour is justified. Give two reasons.

শ্ৰমৰ লিংগবিভাজন ন্যায়সংগত। দুটা কাৰণ লিখা।

3. Write short notes on (any *four*) : 5×4=20

চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Liberal Feminism

উদাৰতাবাদী নাৰীবাদ

(b) Feminist critique of anti-Colonial Movement in India

ভাৰতবৰ্ষৰ ঔপনিৱেশিকতাবাদ বিৰোধী আন্দোলনৰ নাৰীবাদী সমালোচনা

(c) Reproductive labour of women

নাৰীৰ পুনৰ উৎপাদনমূলক শ্ৰম

(d) Feminism in Cuba
কিউবাত নাৰীবাদ

(e) Female-headed household
মহিলাপ্ৰধান গৃহ

(f) Radical feminism
উগ্ৰ নাৰীবাদ

4. Answer the following questions (any *four*) : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) "Gender is a socio-cultural construct." Explain.

"লিংগ হ'ল সামাজিক-সাংস্কৃতিক নিৰ্মাণ।" ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Make an analysis on the importance of property rights of women.

মহিলাৰ সম্পত্তিৰ অধিকাৰৰ গুৰুত্বৰ ওপৰত এটা বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।

(c) Make an analysis of the various areas of gender discrimination.

লিংগ বৈষম্যৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

(d) What is Socialist Feminism? How is it different from Marxist Feminism? 5+5=10

সমাজবাদী নাৰীবাদ কি? মাৰ্ক্সবাদী নাৰীবাদৰ পৰা ই কিদৰে পৃথক?

(e) Discuss the origin of Feminism in the West with special reference to the USA.

আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰক বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰি পশ্চিমত নাৰীবাদৰ বিকাশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(f) Discuss the role of women in the National Liberation Movement of India. What was the demand of the feminist in this regard? 7+3=10

ভাৰতীয় জাতীয় স্বতন্ত্ৰতা আন্দোলনত (স্বাধীনতা আন্দোলনত) নাৰীৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। এই ক্ষেত্ৰত নাৰীবাদীসকলৰ দাবী কি আছিল?

(g) Discuss the impact of social reform movements on the position of women in India.

সমাজ সংস্কাৰ আন্দোলনসমূহে ভাৰতীয় নাৰীৰ ওপৰত পেলোৱা প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(h) Discuss the changing nature of family in contemporary India.

সাম্প্ৰতিক ভাৰতবৰ্ষত পৰিয়ালৰ পৰিৱৰ্তিত প্ৰকৃতি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

OPTION—C

Paper : POL–HG/RC–2036

(Local Rural and Urban Governance)

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is called the father of local government in India?

ভাৰতত স্থানীয় চৰকাৰৰ পিতৃ হিচাপে কাক কোৱা হয়?

(b) The word 'Panchayat' is derived from the word 'Pancha'.

(Write True or False)

'পঞ্চায়ত' শব্দটি 'পঞ্চ' শব্দৰ পৰা লোৱা হৈছে।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(c) In which year Balwant Rai Mehta Committee was appointed by the Government of India?

ভাৰত চৰকাৰে কোন চনত বলৱন্ত ৰায় মেহতা কমিটি গঠন কৰিছিল?

(d) State one feature of Panchayati Raj System.

পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থাৰ এটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(e) Who was the first Election Commissioner of Assam?

অসমৰ প্ৰথমজন নিৰ্বাচনী আয়ুক্ত কোন আছিল?

(f) Who appoints the State Finance Commission in India?

ভাৰতত ৰাজ্যিক বিত্তীয় আয়োগক কোনে নিযুক্তি দিয়ে?

(g) State one function of District Planning Committee.

জিলা পৰিকল্পনা কমিটিৰ এটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

(h) In which year 73rd Amendment of the Indian Constitution was adopted?

ভাৰতৰ সংবিধানৰ ৭৩তম সংশোধনী কোন চনত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল?

(i) Name one State that does not have a Panchayati Raj System.

পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থা নথকা এখন ৰাজ্যৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(j) State one function of Anchalik Panchayat.

আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ এটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) State two functions of Gaon Sabha.

গাঁও সভাৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

(b) State two differences between Gaon Panchayat and Nagar Panchayat.

গাঁও পঞ্চায়ত আৰু নগৰ পঞ্চায়তৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

(c) State two functions of Guwahati Municipal Corporation.

গুৱাহাটী পৌৰনিগমৰ দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

(d) State two recommendations of Ashok Mehta Committee.

অশোক মেহতা কমিটিৰ দুটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।

(e) State two objectives of District Planning Committee.

জিলা পৰিকল্পনা কমিটিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on (any *four*) : 5×4=20

চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) The 73rd Amendment Act

৭৩তম সংশোধনী আইন

(b) Micro-level Planning

ক্ষুদ্ৰ-পৰ্যায়ৰ পৰিকল্পনা

(c) Anchalik Panchayat

আঞ্চলিক পঞ্চায়ত

(d) Functions of Municipal Corporation

পৌৰনিগমৰ কাৰ্যাৱলী

(e) Powers of State Election Commission

ৰাজ্যিক নিৰ্বাচনী আয়োগৰ ক্ষমতাসমূহ

(f) Goals of Municipal Corporation

পৌৰনিগমৰ লক্ষ্যসমূহ

4. Answer the following questions (any *four*) : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Write a note on the participation of women in the Panchayati System of Assam.

অসমৰ পঞ্চায়তী প্ৰক্ৰিয়াত মহিলাৰ অংশগ্ৰহণৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

(b) Discuss the powers and functions of Gaon Panchayat.

গাঁও পঞ্চায়তৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(c) Discuss the composition and functions of State Finance Commission.

ৰাজ্যিক বিত্তীয় আয়োগৰ গঠন আৰু কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the historical evolution of local governance in India.

ভাৰতত স্থানীয় চৰকাৰৰ ঐতিহাসিক ক্ৰমবিকাশৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(e) State the problems faced by the local self-government in India.

ভাৰতত স্থানীয় স্বায়ত্তশাসনে সন্মুখীন হোৱা সমস্যাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Discuss how local governance can lead towards increasing political participation of people.

স্থানীয় স্বায়ত্তশাসনে কিদৰে জনসাধাৰণৰ ৰাজনৈতিক অংশগ্ৰহণ বৃদ্ধি কৰে, আলোচনা কৰা।

(g) Discuss the importance of Metropolitan Planning Committee.

নগৰ পৰিকল্পনা কমিটিৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(h) Write a note on local governance of pre-independent India.

প্ৰাক্-স্বাধীন ভাৰতৰ স্থানীয় চৰকাৰৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

★ ★ ★